

Israel ja jumalallisen oikeuden oppi: Kun selviytyminen vaatii vastarintaa

”Ne, jotka tekevät rauhanomaisen vallankumouksen mahdottomaksi, tekevät väkivaltaisesta vallankumouksesta väistämättömän.”
- John F. Kennedy

Johdanto: Kun laki ei enää suojele

Kansainvälinen oikeus syntyi hillitsemään valtaa – suojelemaan haavoittuvia ja rajoittamaan vahvoja. Israelin ja Palestiinan tapauksessa tämä lupaus on kuitenkin romahtanut. Nykyään laki toimii **kilpenä miehittäjälle** ja **häkkinä miehitetyille**.

Palestiinalaisille sanotaan, että vastarinta – rauhanomainen tai aseellinen – on laitton. Heitä tuomitaan, marssivatpa he aseettomina tai vastustavatko voimalla. Samaan aikaan Israel rikkoo kansainvälistä oikeutta rankaisematta, voimakkaiden liittolaisten tukemana ja turvallisuus- sekä historiallisen trauman narratiivien verhoutumana.

Tämä essee väittää, että **kansoilla**, kuten valtioilla, on **luontainen oikeus puolustaa itseään tuhoa vastaan**. Samoin kuin YK:n peruskirjan 51 artikla vahvistaa kansakunnan oikeuden itsepuolustukseen, myös **valtiottomien ja sorrettujen** oikeus vastarintaan on tunnustettava. Kun rauhanomainen protesti murskataan ja lakia sovelletaan valikoivasti, vastarinnasta tulee paitsi oikeutettua – myös välttämätöntä selviytymisen kannalta.

Israelin oikeudellinen rankaisemattomuus ja kansainvälisten standardien romahdus

Vuosikymmenten ajan Israel on rikkonut kansainvälisen oikeuden keskeisiä periaatteita rankaisematta. **Kansainvälinen tuomioistuin (ICJ)** julisti sen palestiinalaisalueiden miehityksen laittomaksi. Sen jatkuva siirtokuntatoiminta rikkoo **neljättä Geneven sopimusta**. Sen Gazan saarto – jota **Amnesty International** kutsuu kollektiiviseksi rangaistukseksi – on aiheuttanut humanitaarisen kriisin.

Näistä havainnoista huolimatta **todellisia seurauksia ei ole seurannut**:

- **Ei pakotteita**, edes ICJ:n vuoden 2024 neuvoa-antavan lausunnon jälkeen, joka kehotti tarkistamaan suhteet Israeliin.
- **Ei ICC:n pidätysmääräyksiä** liittyen Suureen paluumarssiin, vaikka selviä todisteita sotarikoksista on olemassa.
- **Ei kansainvälisten päätösten täytäntöönpanoa** maailmanvaltioiden toimesta.

Kansainvälinen oikeus toimii vain, jos sitä sovelletaan **universaalisti**. Kun se rankaisee heikkoja ja suojelee vahvoja, se menettää legitimiytensä. Palestiinalaisille sanotaan, että heidän on noudatettava lakia – mutta laki ei enää suojele heitä.

Suuri paluumarssi: Kun rauhanomainen protesti ammutaan alas

Vuonna 2018 kymmenet tuhannet palestiinalaiset Gazassa liittyivät **Suureen paluumarssiin** – sarjaan rauhanomaisia protesteja, joissa vaadittiin oikeutta palata esi-isiensä koteihin ja saarron lopettamista. Israelin vastaus ei ollut vuoropuhelu, vaan tarkka-ampujien tuli.

Vuoden 2019 loppuun mennessä:

- **214 palestiinalaista tapettiin**, mukaan lukien **46 lasta**,
- Yli **36 000 loukkaantui**, monet pysyvästi vammautuneina,
- **156 raajaa amputoitiin**,
- **27 halvaantui** selkäydinvammojen vuoksi.

YK:n tutkintakomissio totesi, että suurin osa ammutuista ei muodostanut **välitöntä uhkaa**, ja että Israelin toiminta todennäköisesti muodosti **sotarikoksia**.

Ja silti – ei pakotteita. Ei pidätyksiä. Ei oikeudenkäyntejä. Maailma katsoi muualle.

Jos rauhanomainen protesti kohtaa luoteja, mikä moraalinen tai oikeudellinen järjestelmä voi vaatia väkivallattomuutta? Tämän edessä **vastarinta ei ole ääriliikehdintää** – se on hylättyjen viimeinen keino.

Jumalallisen oikeuden oppi ja suvereenin immuniteetin paluu

Israelin perustelu yksinomaiselle juutalaiselle suvereniteetille historiallisessa Palestiinassa perustuu usein paitsi moderniin lakiin myös **raamatulliseen lupaukseen** – että Jumala antoi tämän maan juutalaiselle kansalle. Tämä teologinen väite, jota Yhdysvaltain evankelikaalit laajasti tukevat, ruokkii sekä politiikkaa että rankaisemattomuutta. Jakeita kuten *”Siunaan niitä, jotka siunaavat sinua”* (1. Moos. 12:3) käytetään valtion väkivallan pyhittämiseen.

Tämä muistuttaa **jumalallisen oikeuden oppia**, jota kuninkaat kerran käyttivät oikeuttaakseen absoluuttisen vallan:

- Oikeus määrätä veroja mielivaltaisesti,
- **Ius primae noctis** (hallitsijan oikeus rikkoa),
- Valta julistaa joku **lainsuojattomaksi**, riistäen häneltä kaikki oikeudelliset suojat.

Tuossa järjestelmässä kuningas *oli* laki – ja vastustajat eivät olleet **kansalaisia**, vaan rikollisia. Nykyään palestiinalaiset kohtaavat samanlaisen todellisuuden. Israel toimii

suvereenina lain yläpuolella. Palestiinalaiset, jotka kriminalisoidaan jopa symbolisesta vastarinnasta, kohdataan **lainsuojattomina** – väestönä, jota vastaan **mikä tahansa voima on sallittua**.

Tämä ei ole antisemitismiä – se on sionistisen oikeutuksen hylkääminen

Mutta **tämä ei ole juutalaisuutta**. Juutalaisuus opettaa oikeudenmukaisuutta, ei valloitusta. Profeetat vaativat myötätuntoa, eivät herruutta:

”Minä olen Herra; olen kutsunut sinut oikeudenmukaisuuteen... Annan sinut liitoksi kansalle, valoksi kansakunnille.”
- Jesaja 42:6

Todellinen juutalainen etiikka edellyttää nöyryyttä, oikeudenmukaisuutta ja empatiaa sorrettuja kohtaan. Sionismin muuntaminen ”valituksi olemisesta” **oikeutukseksi** ei ole juutalaisuuden laajentaminen – se on sen **pettäminen**.

Geneettinen alkuperä ja paluulaki: Moderni teologinen ristiriita

Israelin **paluulaki (1950)** myöntää jokaiselle juutalaiselle – määriteltynä keneksi tahansa, jolla on yksi juutalainen isovanhempi tai käännynnäinen – oikeuden muuttaa maahan ja saada kansalaisuus, riippumatta siitä, ovatko he tai heidän esi-isänsä koskaan asuneet maassa. Sen sijaan vuonna 1948 ja 1967 karkotetut palestiinalaiset – joista monet voivat jäljittää sukujuurensa Palestiinassa tuhansien vuosien taakse – on **kielletty palaamasta**.

Politiikka on kehystetty vastaukseksi juutalaisten vainoon. Sen teologiset sävyt heijastavat kuitenkin **jumalallisen oikeuden** ajattelua: jotkut ihmiset ovat *oikeutettuja* maahan uskonnollisen identiteetin vuoksi; toiset, jopa siellä syntyneet, eivät ole.

Geneettinen tutkimus kyseenalaistaa tämän väitteen. **Palestiinalaiset kristityt** ja monet **palestiinalaiset muslimit** ovat genomitutkimusten kautta osoittaneet olevansa **suoria jälkeläisiä muinaisista levanttilaisista väestöistä**, mukaan lukien kanaanilaiset ja varhaiset israelilaiset. Heidän yhteytensä maahan on **syvempi, jatkuva ja paikkaan sidottu**.

Näin ollen paluulaki ei ole pelkästään syrjivä – se on historiallisesti taantumuksellinen. Se myöntää etuoikeuksia niille, joilla on **teologisia tai diasporisia vaatimuksia**, samalla kun se kieltää paluun niiltä, joilla on **sukujuurten jatkuvuus**.

Vastarinta oikeutena: Selviytyminen ja itsemääräämisoikeus

YK:n peruskirjan 51 artikla vahvistaa, että kaikilla kansakunnilla on **luontainen oikeus itsepuolustukseen**. Mutta entä kansat ilman valtiota? Entä väestö piirityksen alla?

Palestiinalaiset eivät ole sotilaallinen uhka. He ovat **valtioton kansa**, joka kohtaa:

- Sotilaallisen miehityksen,
- Alueellisen pirstoutumisen,
- Järjestelmällisen riiston,
- Etnisen puhdistuksen.

Heiltä evätään vesi, terveydenhuolto, koulutus ja perustason liikkuvuus. Heidän lapsensa tuomitaan sotilastuomioistuimissa. Kun he protestoivat rauhanomaisesti, heitä ammutaan. Kun he vastustavat sotilaallisesti, heitä kutsutaan terroristeiksi.

Tässä kontekstissa vastarinta ei ole ylellisyyttä – se on **biologinen välttämättömyys**. Se on selviytymistä.

Kun laki muuttuu epäoikeudenmukaiseksi: Kapinalliset, joista tuli sankareita

Läpi historian, kun lait ovat suojelleet sortajia ja kriminalisoineet sorrettuja, vastarinta on rikkonut näitä lakeja – ja muuttanut maailmaa:

- **Nelson Mandela**, vangittiin terroristina, sai myöhemmin Nobelin rauhanpalkinnon.
- **Rosa Parks**, pidätettiin kansalaistottelemattomuudesta, käynnisti liikkeen.
- **Claus von Stauffenberg**, teloitettiin Hitlerin tappamisyrityksestä, kunnioitetaan nyt sankarina.

Monarkioiden aikakaudella **kapinalliset olivat lainsuojattomia** – heiltä riistettiin kaikki oikeudet, ja valtio jahtasi heitä. Mutta juuri nämä kapinalliset lopettivat **suvereenin immunitetin** ja synnyttivät modernin oikeudenmukaisuuden.

Kun laki ei enää palvele kansaa, kapina ei ole rikos – se on **perustavaa laatua oleva**.

Johtopäätös: Tekosyiden loppu, oikeudenmukaisuuden paluu

Usein sanotaan, että Israelia on ymmärrettävä holokaustin trauman kautta. Että sen pelot juurtuvat vainoon ja sen kovuus on puolustusreaktio. Ja totta on, että laki usein huomioi taustan – kuten tuomari saattaa punnita syytetyn väkivaltaista lapsuutta.

Mutta **77 vuotta** on kulunut holokaustista. Israel ei ole traumatisoitunut lapsi – se on ydinasemahdilla varustettu alueellinen supervaltia, joka miehittää miljoonia.

Trauma voi selittää käyttäytymistä. **Se ei oikeuta sitä ikuisesti.**

Kun traumatisoitunut yksilö muuttuu väärinkäyttäjäksi, laki puuttuu peliin.
Kun traumatisoitunut valtio muuttuu toistuvaksi rikolliseksi, maailman on toimittava.

Jos kansainvälisellä oikeudella on tarkoitus merkitä jotain, sen on koskettava **kaikkia**. Jos rauha on mahdollinen, sen on alettava **oikeudenmukaisuudesta**. Ja kun rauhanomaiset tiet on suljettu – kun laki muuttuu sörön välineeksi – **vastarinnasta tulee velvollisuus**.

Taistelu takaisin ei siis ole rikos. Se on **moraalinen velvoite**. Se on **selviytymisen teko**. Se on hetki, jolloin **lainsuojaton muuttuu oikeudenmukaiseksi**.